

РЕШЕНИЕ

№ 24252

гр. София, 20.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.11.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

**ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова**

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **6326** по описа за **2024** година докладвано от съдия Искра Гърбелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно, проведено по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 285, ал. 1 от Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Образувано е по касационна жалба на Б. И. Д., понастоящем в ЗОЗТ „К.“, срещу Решение № 778/05.02.2024 г. по адм.д. № 7176/2022 г. на АССГ, по иск с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, с което съдът отхвърля претенциите на касатора срещу Главна дирекция „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, [населено място] за присъждане на обезщетение на причинени му неимуществени вреди в периода 01.03.2022 г. – 27.07.2022 г. в размер на 25 000 (двадесет и пет хиляди) лева, в резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника, изразяващи се в - твърде рано събуждане и ставане от сън, неразумен час за пазаруване на лавка, според изготвения график и съобразяване със смените на надзорно охранителния състав, пренаселеност на помещението, в което е бил настанен, упражняван психически тормоз от лишени от свобода, настанени в същото помещение, липса на постоянно течаща топла вода в помещението, нерешен проблем с отоплението и използването на печки на твърдо гориво – въглища, неизпълнение на функциите на пералното – пере се само спално бельо, но не и дрехи, забавено придвижване на кореспонденция, неоказване на необходимата специализирана медицинска помощ.

Според наведените в жалбата твърдения, съдът е отхвърлил иска без да посочи с надлежен мотив кое е формрало вътрешното убеждение заотхвърляне на иска. Счита, че съдът е изготвил процесното решение без да цени доказателствата съобразно тяхната стойност и тежест и това е попречило да бъде съотнесена фактичката обстановка към релевантната правна квалификация, поради което решението се явява неправилно и незаконосъобразно. По същество се иска неговата отмяна.

В съдебното заседание касаторът се явява лично и с назначения си особен представител, като поддържа касационната жалба.

Ответникът се представлява от юрк Н., която оспорва жалбата, като намира решението за законосъобразно и обосновано. Прави възражение за прекомерност на договорения адвокатски хонорар.

Представителят на СГП заявява становище за неоснователност на касационната жалба.

Настоящият XXVII-ми касационен състав на АССГ намира касационната жалба за допустима, като подадена в срок, срещу неблагоприятен за страната съдебен акт и при удостоверена представителна власт.

По същество, същата се явява основателна.

От фактическа страна съдът е установил, че ищецът Б. Д. изтърпява наказание Лишаване от свобода в размер на 30 години, наложено му с влязла в сила присъда по НОХД № 3902/2018 г., с начало на наказанието 16.0 2020 г. Отражено е, че е постъпил в Затвора С. на 05.10.2018 г.

В информацията, предоставена от началника на Затвора С., рег. № 6704/29.12.2022 г., е отразено, че ищецът Б. И. Д. е настанен в ЗОЗТ „К.“ при Затвора С., считано от 04.02.2022 г. като на 21.03.2022 г. е преведен в Болницата при Затвора Л.. Върнат е обратно в ЗОЗТ „К.“ на 15.04.2022 г.

В представената справка рег. № 2174 от 06.12.2022 г., изготвена от началника на Затвора – С. е отразено, че в процесния период 01.03.2022 г. – 27.07.2022 г. ищецът Б. Д. е бил настанен в 10 група, 2-ро спално помещение в ЗОЗТ „К.“. Помещението е ползвано от 7 лишени от свобода. Към справката са приложени, изготвени от домакина на ЗОЗТ „К.“ графици за посещение на лавка. В информацията от 29.12.2022 г., е отразено, че ищецът е получил при настаняването си в ЗОЗТ „К.“ дюшек, а при завръщането си от болничното заведение при Затвора Л. – на 15.04.2022 г. - матрак.

В представеното заверено копие на Заповед № 45 от 10.09.2021 г., издадена от и. ф. началника на Затвора С., е отразено, че ищецът е бил включен в Списък за интервенции и предотвратяване на евентуален опит за суицид, поради демонстрирано поведение застрашаващо живота и сигурността на мястото за лишаване от свобода. Съвместно с инспектор – психолог и служител на СДВР е установено деструктивно поведение, отклоняващо се от обичайното за общността на лишените от свобода, което е наложило, настаняването на ищеца, на основание чл. 60 от ЗИНЗС във вр. чл. 38, ал. 5 от ППЗИНЗС в Отделение за лишени от свобода с висока степен на обществена опасност, страдащи от наркомания, психически разстройства или уязвими лица, с оглед тяхната безопасност на територията на СБАЛЛС за срок от 3 месеца.

В изисканата и приложена към делото медицинска справка, изготвена от Лекарска комисия при Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода при Затвора – С. (СБАЛЛС), е отразено, че през 2018 г. ищецът е провеждал поддържащо лечение в СБАЛЛС – Л. с диагноза: хроничен алкохолизъм, промяна на личността. Пролежал е многократно в СБАЛЛС – С. за клинично наблюдение, изследване и

оптимизиране на терапевтичното поведение. Консултиран е със специалист психиатър, който е поставил диагнозата: недиференцирано соматоформно разстройство и е назначил съответната поддържаща терапия.

Изрично е уточнено, че при настаняванията в СБАЛЛС – С. не са установени други отклонения в локалния статус на ищеца. Данни за соматично заболяване не са установени и не се съдържат и в медицинската документация, водена от лекаря в Медицинския център при ЗОЗТ „К.“.

Заключението на ЛКК при СБАЛЛС – С., че при ищеца не са установени данни за соматично заболяване, освен основния психиатричен проблем, за който продължава да получава поддържащо лечение и да се наблюдава от лекаря в мястото за лишаване от свобода където е настанен, е изготвено след няколко дневно клинично наблюдение в болнично заведение и извършени лабораторни и образни изследвания, включително прегледи от специалист хирург и интернист.

В медицинската справка е посочено, че на 20.02.2023 г. ищецът за пореден път е хоспитализиран в СБАЛЛС – С. за провеждане на физиотерапия по повод на оплаквания от хрема, главоболие и запушен нос.

Приложени са :

- Епикриза, издадена от завеждащ Хирургично отделение в СБАЛЛС – С., удостоверяваща период на проведено наблюдение и лечение 25.04.2023 г. – 27.04.2023 г.,

- Епикриза, издадена от завеждащ „Вътрешно отделение“ в СБАЛЛС – С., удостоверяваща период на проведено наблюдение и лечение 15.12.2021 г. – 14.01.2022 г.,

- Епикриза, издадена от лекуващите лекари във Вътрешно отделение в СБАЛЛС – С., удостоверяваща период на проведено наблюдение и лечение 20.02.2023 г. – 02.03.2023 г.,

- искания за образни изследвания и резултати от проведени такива.

Към делото е приобщен резултат от проведено на 21.10.2021 г. в МБАЛ „К. К.“ – С. компютърно томографско изследване на глава. Уточнено е, че изследването е проведено по препоръка на специалист невролог, който е издал направлението.

Прието е заключението на назначената по искане на ищеца и процесуалния му представител Съдебно медицинската експертиза.

От показанията на разпитаните свидетели съдът е установил, че в процесния период ищецът Б. Д. е бил настанен в 10 група, 2-ро спално помещение на ЗОЗТ „К.“ заедно с още 6 лишени от свобода лица. Свидетелите са категорични, че ищецът е ходил по болници, извън Затворническото общежитие и ежеседмично е посещавал и лекаря в ЗОЗТ „К.“. По отношение на условията в спалното помещение е установено, че няма постоянно топла вода, като нередко е спирала и студената вода. Пералнята е ползвана за пране на спално бельо, а прането на останалите дрехи е задължение на лишените от свобода и мястото, на което се сушат са самите спални помещения. Отоплението през есенно-зимния период е било на печки с дърва и въглища. Според свид.Ф. ищецът често се е оплаквал от главоболие и болки в гърдите, като нередко са го водили на изследвания по за 2 – 3 дни. Сочил, че е пушач въпреки, че твърди, че не пуши много. Заявява, че според него служителите от затворническата администрация са действали недостатъчно отзивчиво на всички оплаквания и отправени искания от ищеца за провеждане на лечение.

При тези фактически констатации претенциите на касатора за обезщетение за

неимуществени вреди, в периода 01.03.2022 г. – 27.07.2022 г. като резултат на неправомерни действия и бездействия на служители на ответната страна, изразяващи се в твърде рано събуждане и ставане от сън, определено като дискриминационно и влошаващо физическото му състояние, неразумен час за пазаруване на лавка, според изготвения график и съобразяване със смените на надзорно охранителния състав, пренаселеност на помещението, в което е бил настанен, упражняван психически тормоз от лишени от свобода, настанени в същото помещение, липса на постоянно течаща топла вода в помещението, нерешен проблем с отоплението и използването на печки на твърдо гориво – въглища, неизпълнение на функциите на пералното в Общежитието – пере се само спално бельо, но не и дрехи, забавено придвижване на кореспонденция на лишения от свобода, неоказване на необходимата за влошеното му здравословно състояние специализирана медицинска помощ са отхвърлени с единствения мотив, че според съдебния състав, събраните по делото доказателства не установяват твърдените от ищеца неправомерни бездействия и/или действия при изпълнение на служебните задължения на служителите на ГДИН.

С оглед на горното основателно се явява възражението на касатора, че исковата претенция е отхвърлена без надлежно изложени мотиви. Въпреки пространните и изключително подробни фактически установявания същите не са съотнесени по никакъв начин към действащото право, респективно не е обективизирано по какъв начин и защо по отношение на всяка една от наведените претенции, съдът приема, че не е допуснато нарушение, тъй като не са изложени мотиви какво е кореспондиращото му задължение на органа и отклонил ли се е той от дължимото поведение. Така например съдът е приел, че в показанията и на двамата свидетели еднозначно се сочи, че в помещенията няма постоянно топла вода, като нередко е спирала и студената вода. Пералнята е ползвана за пране на спално бельо, а прането на останалите дрехи е задължение за лишене от свобода и т.н., но липсва анализ така установеното съставлява ли нарушение на националното и европейско законодателство. Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материалноправни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 ЗИНЗС.

Обективизирани са в оспорения съдебен акт фактически установявания, но същите не са подведени под релевантния материален закон, т.е. не е изследвано налице ли е нарушение на ЗИНЗС и правилника за неговото прилагане, както и съобразено ли е решението, с което се отхвърля иска, при това в пълен размер, с установената от ЕСПЧ константна практика по такъв тип дела. Допуснато е процесуално нарушение от категорията на съществени, което представлява основание за отмяна на оспорения съдебен акт и за връщане на делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд съгласно чл. 222, ал. 2, т. 1 АПК. При новото произнасяне АССГ следва да извърши преценка на събраните по делото доказателства, както и да съобрази, че част от наведените претенции са били предмет и на адм.д. № 6162/2022г. по описа на АССГ.

При този изход от спора и на основание чл. 226, ал. 3 от АПК първоинстанционният съд следва да се произнесе и по дължимостта на всички направени до момента разноски.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК Административен съд София-град, XXVII касационен състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 778/05.02.2024 г. по адм.д. № 7176/2022 г. на АССГ, I-во отделение, 26-ти състав..

ВРЪЩА делото на друг състав на същия съд за ново разглеждане при спазване на дадените в настоящето решения указания.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: .